

1931 сэл элтынны
15 минуттан тэхсэр

№ 26 (4449) ♦ 1974 жыл, Олуньу 28 күнэ ♦ Сыманата
ЧЭППИЗР 2 харчы

Механизатордар инициативалара

Тыя сүрик механизатордара кинилэри
техниканан, саппаас часастарынан, өр-
мүөккүүр матырыйаалларынан уонна
нефть бородукталарынан таахчылар

СССР ИК союзнай республикалар Компартияларынь Кичи Комитеттарын, нэрттэ крайкомнарын, обкомнарын уонна райкомнарын БУ ИНИЦИАТИВАНЬ ӨЙҮҮРГЭ, КОЛХОЗТАРГА, СОВХОЗТАРГА ИТИЭННЭ «СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» ХОЛБОНУКТАРЫГАР ТЕХНИКАНЫ ТУҕАНЫНЫ БЫҕААРЫЫЛААХТЫК ТУПСАРЫЫГА, МАССЫНАЛАР СМЕНАТААБЫ УОННА КҮННЭЭБИ ОҔОРОН ТАҕААРЫЫЛАРЫН ҮРДЭТИИГЭ ТУҕУЛАММЫТ БЫҕАЧЧЫ ДЬАҕАЛЛАР СИСТЕМАЛАРЫН ЫРЫТАН ОҔОРУУНУ УОННА ОНУ ОЛОХХО КИЛЛЭРИИНИ ТЭРИЙЭЛЛЭРИГЭР сүбэлэтэ. Онуоха ураты болҕомто сөп буолар ахсааннаах механизаторскай кадрдары бэлэмнээһингэ уонна кинилэр квалификацияларын үрдэткэ, трактордар итиэнэ колбайннарыкки сменанан үлэлээһиннэрин тааччылыыга, массыына-трактор паркатын өрөмүөннээһин таачыстыбатын үрдэткэ, техникескай көрүүкү-истиини тупсарыыга, техника бүтүн буолуутун тааччылыыга уонна массыыналар итиэнэ механизнар туһанкылар болдохторун уһатыыга туһайылыыахтаах.

(CCTA).

ХОНТУРОЛ КҮҮ ҺЭ—
ПАРТИЙНАЙ САЛАЛТАБА

Үстү группалар уонна постар былдьааһахтык, үлөө-хэм-наака биллэр-көстөр дьайыһаахтык үлэниир буоллулар. Ол курдук Карл Маркс аатынан, Эрилик Эристини аатынан колхозтардаабы, Сылгынаабы, Мырылатаабы, Маралааһытаабы, Мындаааһытаабы, райПО-таабы тө. д. э. хонтуруол

Үлө итэрэстөрүн, производство туһанылла илик резервлэ-
лэрин арийымы, көмчлэлэтин режимин түтүһүү, хаһаайчыты-
баннаһа суох быһыылара утары охсуһуу, государтеттенинай
былааннар төлөрүлүүтлэрин хааччыһымы — параднай кон-
троллар хаан-руу дьылаалара. Кинилэр ити үрдүк анал-
ларың төлөрөлдөрүтүг партиянай салахта быһаарар өбүдлээх

**Бүтүн Союзтаагы куоталаһы
кыайыылаахтара**

„ЮБИЛЕЙНАЯ“
Ы Ч Ч А Т -
КОМСОМОЛЬСКАЯ
Ф Е Р М А

Шигилежа туталх еддын бастагы мыйгар мичат комсомольский ферм коллективн үүт мааны градогын аларда. Кинилэртэн сорохторо 39—138 кг үүтү мыры ситистилэр. Оттен кыстык түөрт мыйгар ферма үрдүнэн биригн фуражнай амахан 308-тың килограмм үүтү матыллар.

* Сиймонка: уруктаттам аллара — ферма старшайа А. Т. Кузьмина, майныыхоситтар С. Сарыдааева, А. Григорьева, Н. Филимонова, М. Осипова.

* Быйыл чыгха атын

Эдэр сүсчүүтэр хышын хаалбыт нйдарыгар бу татималрин ыныктыбакка, өссө сана төрүөрү ылан бүбөйдээн барыларын 100 бырыһыан тыһынаах истээн биригээдэ салалтатыгар түтүөдөр сөрүктээхтэр.

П. ДЪЯКОНОВ

Дяхталлар оройуоннаабы VI конференциялара

A black and white photograph showing three women in traditional Japanese clothing. The woman on the left is wearing a light-colored kimono and a dark headscarf. The woman in the center is wearing a dark kimono and a dark headscarf. The woman on the right is wearing a dark kimono and a dark headscarf. They are all looking towards the camera with neutral expressions. The background is a plain, light-colored wall.

П. СЕДАЛИЩЕВ фототд

Н. СОЛОВЬЕВ.

С. ДАМИДОВ

ГРУППА ҮЛЭТИН САЛГЫЫ ТУПСАРЫАХХА

Народной хонтуруол Хонтодоуу группатыгар 30 киһи табыллан үлэтир, 6 постар тэриллбиттэр. 1973 сылга группа балаача үлэни ыыппыт. Фермаларга эбии аһаахы бөлөмнөн сэтэнигэ, кинилэр санитарнай туруктарыгар, техниканы көрүү-харааһына, үүнүүнү харыстааһына, үтүү итэҕэстэһиһигэ, ыһырайы көрүүгэ эппиэтинэһэ суох быһымылар тахсыбыттарыгар, Хадаар бэригээдэтэ Хонтодоуу бэригээдэтин ходоһатын көтүлэ суох өтөөһүнүгэр уонна баһаар-тан сэрэхтээх буолуу дьаһалларын олоххо киллэрингэ бэрэбиэркэлэри ыыппыт. Гражданнартан илбирбэт 4 үчүсүүнү бэрэбиэркэлээн дьаһаллары ылыыт.

Хонтуруол группата 1974 сылга кинирэн баран Боһомо ферматыгар сүөһүгэ эбии аһаахы бөлөмнөн сэтэнигэ уонна бэригээдэтэ хортуоһундуу харааһы турутар бэрэбиэркэлэри ыытта. Группа нэһилиэк Советин сессиятыгар биэр төгүт, Совет испалкомугар уонна биргээдэ советыгар алта төгүт араас бопһуруостары бөлөмнөн туруорбут. Бэрэбиэркэлэр түмүктэринэн үтүү итэҕэстэһиһигэ Мэлдэхси мааныыксыттарга 400 содуобайдаах, трактористтар үүннүрүр бурдугу төбөстөрүмүлэриин иһин 352 килограмм бурдукка төлөбүргэ тартыллыбыттар.

Народной хонтуруол комитетта народнай хонтуруол группатын председатели В. Г. Николаев отчуотун истэн баран, киһи үлэтигэр үтүс итэҕэстэр баалларын ыйда. Ол курдук, хонтуруол группата былааннаахтык үлэлэһинэ ситиһиллбэтэх. Бэрэбиэркэлэр үөһэттэн соруудах быһаатынан эрэ ыытыллыбыттар. 1973 сылга үһүс уонна төрдүс кварталларыгар группата былаанна суох үлэлээбит. Группа бөртүн уонна чилиэннэриин үөһ-

сэй муһунахтара ыытыллыбатахтар итинэн семинарлар өтөбүл-лүбүтэхтэр. Группа чилиэннэригар соруудахтар бэригээдэтэхтэр. Итинэн постар үлэлэриин салааһы мөлтөтүлүбүт.

Ити түмүктөр группата ыытар үлэтигэр киһи чилиэннэриин аһаардара эрэ активнай кытты-ны ылаалар. Нэһилиэк иһинээри общественнай, государственнай тарылталар үлэлэригэр, тутуу бопһуруостарыгар бэрэбиэркэлэр ыытыллыбатахтар. Группа муһу-нугун тэрийбэн баран үлэлэһи-тэхтэр. Ыытыллыбыт бэрэбиэр-кэлэр түмүктэрин нэһилиэккэ ээ иһитиннэриин олохтоомотох. Би-ригээдэ салаататын кытта си-бээс ситэтэ суох.

Народной хонтуруол комитетта биэр итэҕэстэри кылгас биргээ-мэ иһинэн туоратарыгар хонту-руол группатын председатели В. Г. Николаев соруудахтаа.

СНИМОКТАРГА: хаттаһан—Георгий Романович ГАВЫШЕВ, Эрилик Эристин аатынан колхоз народной хонтуруолун комитетин төлөккөй группатын чилиэнэ. Киһи бу общественнай үлэ-дэ активнай кыттымыт киһи ССРС Народной хонтуруолун комитетин Бопһурунай Грамотатынан наҕараадалааһыта. Василий Кириллович НОБВ, булчуттар уонна балыксыттар оро-буоннааһы обществоларын советин председатели. Народной хон-туруол оройуоннаары комитетин штаты таһынан инспектора. П. СЕДАЛИЩЕВ өтөлөһө.

А К Т И В С У Б Э Л Э Н Э Р

Абыһах хонуктаарыта народнай хонтуруол оройуоннааһы активын муһунара уонна семина-ра ыытыллына.

Народной хонтуруол группаларыгар уонна шастарыгар отчуоттуур-быһыбардыыр муһунахтар түмүктэрин уонна олох киллэриит критическай этиилэри олоххо киллэрингэ сорууттар туһаты-нан хонтуруол оройуоннааһы комитетин предсе-датели С. А. Захаров дакылаахта буолла. Муһу-наахха критическай этиилэри олоххо киллэрингэ уонна группалар, постар үлэлэриин салгыы туй-сарыта Комитет өтөрбүт мероприятиелара дьүүллэһилиниэ.

Кулара үрөһөр общественнай сүөһү кысты-гы уонна сүөһү үлэһиттэриин хааччыһы туру-гар оройуоннааһы ыөтөһүнигэ кылаабынай праба, народнай хонтуруол комитетин штаты таһынан инспектора Б. Г. Тытыгынаев иһитиннэриин өтөрдө.

Контролердар семинарларыгар мааныык лек-циялар аарылынылар. Салгыы ыһыма бөлөмнөннөгэ народнай хон-

тролердар сорууттарын туһунан — тиза хаһаайы-стыбатын управлениетин кылаабынай агронома, народнай хонтуруол комитетин штаты таһынан инспектора В. Ф. Ермолов, тутуу хааччыһы-тын тупсарыага ССРН райкомун бөртүн уонна райсовет исполкомун 1974 сыл олунньу 6 күнү-нээри уураахтарын олоххо киллэрингэ контро-лердар сорууттарын туһунан — оройуон архитек-тора, народнай хонтуруол комитетин чилиэнэ Н. Н. Сиднев, хонтуруол группаларын уонна постарын үлэлэриин былаанын өтөрүү туһунан — партия райкомун инструктора, народнай хонту-руол комитетин тэрийбэр өтөдөлүн сөбүдүстэйэ Р. Х. Крышталкин.

Муһунаахха уонна семинарга 55 контролердар кыттылыа ылылар. Арай Ленин аатынан кол-хоз төлөккөй группатыттан уонна Мындагаайы-таады, Болонготтобу, от үтү көмбөнатынаады группалартан бу да сырыта эмиа биэр да киһи кыттымына ылыбата. Маһаа олохтоох партиянай тэриитэлэр-киһилэр килилэриин хааччыбаттылар.

Народной хонтуруол органи-зации буолаллар; ССРС народ-най хонтуруолун Комитетта, Союзнай, автономнай республи-калардаады, кыраайдардаады, уобаластардаады, куораттардаа-ды уонна оройуоннардаады на-роднай хонтуруол Комитеттара, тэрилтэлэрдээди группалар уон-на постар. Онон народнай хон-туруол Комитеттара, группалара уонна постара ССРС-ка народ-най хонтуруол органиарын биэр-кэлэм сисематынан буолаллар. Урут партиянай-государственной хонтуруол савана группалары комитеттарга «хөмөдөөр» груп-палар диин ааттыылара. Били-гин группалар бөйбөлөрө туспа быраалтаах, функциялаах, юри-дическай өтүүтүн биһэргэтиллэ-бит сисематынай органиа-рынан буолаллар. Итинн ситэ-өйдөөбөккөлөр урукку үтэстэри-нин сорохтор «хөмө группалар» диин сыһаа ааттааччылар.

Народной хонтуруол органиа-рын үлэтин ССРС народнай хон-туруолун Комитетта салайар. Ки-һи ССРН КК уонна ССРС Ми-

Народной контролердар кэтэхтэн семинардара

ОРГАННАРЫН

шастарын Советын быһаччы салааталарынан үлэтир союз-най-республикаанский органианан буолар. Комитет председатели ССРС Верховнай Советынан аналлар, оттон Комитет састааба ССРС Министрдарын Советынан биһэргэһэр.

Союзнай, автономнай респу-бликалардаады Комитеттэр сас-таалара ити республикалар Министрдарын Советтарынан биһэргэтиллэллэр. Комитеттар председателир республикалар Верховнай Советтарынан аны-наллар. Оттон оройуоннардаады, куораттардаады, кыраайдардаа-ды, уобаластардаады Комитеттар туһааннаах үлэһиттэр депутат-тарын Советтарынан тэриллэ-лэр, комитет председателир ити Советтарынан (сессиянан) аналаллар.

Народной хонтуруол группа-

ХОНТУРУОЛ СТРУКТУРАТА

гэр уонна постара предприни-меларга, колхозтарга, учрежде-нияларга уонна тэриитэлэргэ үлэһиттэр коллективтарын уон-сэй муһунахтарынан 2 сылга бөддьөхтөөн талыллаллар.

Народной хонтуруол органиа-ра партия уонна правительство салаататынан үлэһиттэр, пар-тиянай тэриитэлэр кинилэр үлэ-лэриин сүрүһүүүллэр уонна ба-ры өтүүтүн өйбүлү уонна кө-мөнү өтөрөллөр.

ССРС-ка народнай хонтуруол органиарын үлэтин сүрүү ура-тытыһа кинилэр государствен-най хонтуруолу үлэһиттэр обще-ственной хонтуруолларын штаты-ры таба дьүүрэлэһиннэрэ бул-лаллар. Ол курдук, народнай хон-туруол Комитеттарын тэрийбэ, кинилэр хонтуруолдуур функ-цияларын олоххо киллэрэллэри-

сүрүүска быһымытынан үлэһит-лэр.

Тизаһар, хонтуруол органиа-рын төрүтүнөн буолааччы группаларга уонна постарга састаабы аһаах ахсааннаах кон-тролердар табыллан үлэһиттэр. Кинилэр ахсааннара дойду үр-дүнэн 9 мөлүүһөн киһиэхэ чу-гуһулар. Бу улахан обществен-най күүһүнэ буолар. Онон хон-туруол органиарын тэрийбэ, кинилэр састаалтара уонна үлэ-тир нымалара народнай ха-рактердаах.

Комитеттар штаты таһынан өтөдөлөрү тэрийлэлэр, инспек-тордары аһаах үлэһиттэр. Группаларга 15 киһиттэн үө-ахсааннаах контролердэр таһы-лынахтарына группата бөртө тэриллэр. Киһи группата уонна постар үлэлэриин салайар. Груп-паларга салаа үлэлэргэ дектор-дары, постары тэрийлэлэр. Би-ригээдэлэрдээди, өтөдөлөһө-лөөдү группалар үлэлэриин сала-йарга колхозтарга, совхозка годовоной группалар тэрииллэ-лэр.

